

PROMĚNA

Franz Kafka

Autor materiálu: Michael Svozil

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Metamorfóza člověka v odporný hmyz a reakce těch nejbližších Sen, touha, úzkost, uzavřenost, deprese, hlad...

ČASOPROSTOR

čas neudán, maloměstský byt Řehořovy rodiny v nejmenovaném městě, hlavně v pokoji

KOMPOZICE

Kniha je rozdělena do tří kapitol. Každodenní všednost života rodiny a nevšední situaci proměny člověka ve zvíře a s tím spojené problémy

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

povídka

VYPRAVĚČ

vševědoucí, autor, er-forma

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

Polopřímá řeč, nevlastní přímá řeč, občas přímá řeč, vyprávěcí a popisný slohový postup

POSTAVY

ŘEHOŘ SAMSA

obchodní cestující, velmi svědomitý, jeho rodina je na něm finančně závislá, nejprve se svou proměnou vypořádává dobře, nakonec ho však situace semele

MARKÉTA

Řehořova sestra, podle Řehoře je chytrá a statečná, je jediná, kdo se k Řehoři po přeměně odváží, je nucena rychle dospět

OTEC

prchlivý, nerozvážný

MATKA

opatrná, nedůvěřivá, starostlivá, přemáhá v sobě odpor k broukovi

TYPY PROMLUV

Pásmo vyprávěče v 1. osobě, vnitřní monology Řehoře

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Spisovný jazyk, neutrální slova, vulgarismus → ono to chcíplo!

DĚJ

- Řehoř Samsa se jednoho rána probudí a zjistí, že se proměnil v brouka. S touto proměnou se vypořádává poměrně dobře. Nicméně kvůli proměně je mu znemožněno vykonávat většinu činností. Rovněž ztratil také hlas a vydává jen zvířecí skřeky. Jediný člen rodiny, který ho nezavrhně je sestra Markéta, která se o něj i přes hrůznou proměnu snaží starat. Řehoř se snaží být své rodině co nejméně na obtíž, přesto se vyskytne několik nedorozumění, které ještě zhorší už tak velmi napjatou situaci. Rodina vede neustálé debaty o tom, zda je brouk opravdu i jejich syn. Po čase se jej zřekne i sestra Markéta. Řehoř začne velmi trpět psychicky i fyzicky. Jeho smrt je pro rodinu vysvobozením.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

expresionismus

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Max Brod, Herman Hesse, Marcel Proust, James Joyce, Maxim Gorkij